

A. G.

Z prac Narodowego Komitetu Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 7/1-2, 235-236

1962

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

dostępne lub trudno dostępne w Polsce), a następnie odwiedził te biblioteki, które nie mają takich katalogów, prowadząc poszukiwania na miejscu (dotyczy to przede wszystkim biblioteki uniwersyteckiej w Lipsku, a także bibliotek w Jenie, Gocie i Weimarze). Bezpośrednim celem poszukiwań były badania nad recepcją *Etyki, Polityki i Ekonomiki* Arystotelesa na tym terenie z punktu widzenia związków i analogii z recepcją tych pism na terenie Polski. Wobec bardzo niezadowolającego stanu badań nad tymi źródłami dokonano przede wszystkim ich możliwie pełnej inwentaryzacji, a następnie wykonano szczegółowe opisy bibliologiczne tych kodeksów, które są nieznanne w dotychczasowej literaturze przedmiotu. Zebrany materiał daje niewiele bezpośrednich wskazówek co do związków ośrodków wschodnoniemieckich (głównie na terenie Saksonii i Turyngii) z ośrodkami polskimi, ma on natomiast pierwszorzędne znaczenie dla wyjaśnienia zjawisk zachodzących w Polsce. Analogie w charakterze źródeł, stylu pracy, metodzie i sposobie korzystania z wcześniejszych autorów są uderzające. Umożliwiają one właściwe postawienie zagadnienia wczesnej recepcji myśli praktycznej Arystotelesa na terenie Polski (a przede wszystkim na Uniwersytecie Jagiellońskim), które w chwili obecnej stanowi główny przedmiot badań autora.

OPRACOWANIE ZBIOROWE UCZESTNIKÓW ZJAZDU

Z POBYTU W WIELKIEJ BRYTANII

Dzięki zapoczątkowanej w r. 1961 wymianie pracowników między Zakładem Historii Nauki i Techniki PAN i Uniwersytetem w Leeds miałem możliwość spędzić 7 tygodni na poszukiwaniach w bibliotekach i archiwach Wielkiej Brytanii.

„Motorem“ wymiany ze strony uniwersytetu w Leeds jest Katedra Filozofii, a właściwie działający w niej kilkusobowy zespół historii nauki. Członkowie tego zespołu prowadzą prace badawcze w dziedzinie historii nauk ścisłych (dr J. Ravetz) i technologii (dr D. Cardwell) oraz (i to w poważnym zakresie) zajęcia dydaktyczne.

Wynikiem pracy w bibliotekach w Leeds, Londynie i innych miejscowościach jest uzyskanie szeregu materiałów do prac nad techniczno-astronomiczną genezą kopernikowskiego systemu planetarnego oraz odnalezienie ok. 20 listów J. Hoene-Wrońskiego z okresu jego pobytu w Anglii w latach 1820—1822. Pracę ułatwiały niezmiernie gościnność i przychylność gospodarzy, zwłaszcza kierowanego przez prof. J. Camerona Zakładu Filozofii oraz Biblioteki Uniwersyteckiej (Brotherton Library) w Leeds.

J. DOBRZYCKI

STANY ZJEDNOCZONE

Z PRAC NARODOWEGO KOMITETU MIĘDZYNARODOWEJ UNII HISTORII I FILOZOFII NAUKI

24 marca 1961 r. odbyło się w Waszyngtonie doroczne zebranie Narodowego Komitetu Stanów Zjednoczonych przy Międzynarodowej Unii Historii i Filozofii Nauki. Głównym tematem obrad była współpraca międzynarodowa amerykańskich historyków i filozofów nauki.

Dr Ch. Leake, zwracając uwagę na społeczną funkcję historii i filozofii nauki, stwierdził, iż Narodowy Komitet powinien starać się o alternatywną wymianę

myśli pomiędzy uczonymi przez urządzenie kongresów i wymianę publikacji, przez kontakty z innymi dyscyplinami oraz kontakty uczonych z publicznością.

Amerykanie zabiegają obecnie o zmianę opinii zagranicznej o charakterze nauki amerykańskiej. W tej sprawie wystąpił dr H. Goodwin z Agencji Informacyjnej Stanów Zjednoczonych. Historycy i filozofowie nauki — twierdził on — mogą wpłynąć na zmianę tendencji do utożsamiania nauki amerykańskiej z zastosowaniami technicznymi oraz na zmianę poglądu, iż nauka ta pozbawiona jest filozoficznych podstaw, a skierowana jedynie ku stworzeniu materialnego komfortu.

Dr M. Kranzberg poinformował, że jako reprezentant Narodowego Komitetu Stanów Zjednoczonych na zebranie Międzynarodowej Rady Unii Naukowych, głosował tam za rezolucją w sprawie prawa naukowców do kontaktowania się z innymi uczonymi, bez względu na narodowe i polityczne powiązania.

Zajęto się ponadto sprawami konserwacji naukowych manuskryptów historycznych oraz dyskutowano sprawę współpracy Sekcji Historii Nauki z Sekcją Logiki, Metodologii i Filozofii Nauki.

Wysunięto m. in. wnioszek, aby Międzynarodowa Unia Historii i Filozofii Nauki rozpatrzyła sprawę zwołania wspólnego kongresu obu należących do niej sekcji w roku 1965.

A. G.

AUSTRIA

MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO KULTUROZNAWCZE

W Salzburgu założony został w 1960 r. Instytut dla teoretycznej historii i podstawowych badań humanistyki: Międzynarodowe Towarzystwo dla badań porównawczych w dziedzinie kultury (Institut für theoretische Geschichte und Geisteswissenschaftliche Grundlagenforschung). Prezydentem Towarzystwa został Pitrim A. Sorokin z Uniwersytetu Harwardzkiego (Stany Zjednoczone). Ogólnym celem Towarzystwa jest prowadzenie studiów porównawczych cywilizacji i kultur.

A. G.

WIELKA BRYTANIA

VI KONFERENCJA BRYTYJSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORII NAUKI

W dniach 22-24.X.1961 r. odbyła się w Oxfordzie VI doroczna konferencja Brytyjskiego Towarzystwa Historii Nauki. Program konferencji obejmował następujące referaty: dr M. Treifmann i dr J. O. Wisdom, *Wyjaśnienie w psychologii*, dr F. George i dr D. M. Mackay, *Uczące się maszyny*, dr J. Leslie i dr S. Brenner, *Genetyczny kodina a teoria informacji*, R. Harrés i dr W. Davidson, *Twierdzenia na temat wszechświata*.

A. G.

Z NOWYCH NABYTEKÓW BRITISH MUZEUM

Pośród manuskryptów nabytych przez British Museum w 1960 r., na uwagę historyków nauki zasługują głównie dwa zbiory korespondencji:

1. Listy naukowców i uczonych do Edwarda Nores "Regius" profesora z Oxfordu, specjalisty historii nowożytnej, zmarłego w 1841 r. (Add. MS. 50261),

2. Listy Karola Darwina i in. do Sir Edwarda Barnett Tylora, zmarłego w 1917 r., a będącego w latach 1859—1906 profesorem antropologii w Oxfordzie. (Add. MS. 50254).

A. G.